



O. Farréons

Font de Riudeboix

Riudeboix i el Turó d'en Sala

*El Brull és un municipi
osonenc que té la
major part dels seus
41 km2 dins del Parc
Natural del Montseny*

Els seus 260 habitants es reparteixen entre els petits nuclis del Sant Cristòfol de la Castanya, Sant Jaume de Viladrover, la moderna urbanització de l'Estanyol i el propi nucli capital configurat per l'església de Sant Martí, el Castell i l'ajuntament. El terme llinda al nord amb Seva i Viladrau; a llevant amb el municipi del Montseny; a sud amb Tagamanent, Aiguafreda i altre vegada Seva; i a ponent amb Balenyà. L'economia del municipi varia





O. Farrerons

Les fites de pedra ens marquen el corriol d'ascensió



O. Farrerons

Collet de font Pomereta

segons el veïnat: a Sant Jaume de Viladrover predomina l'agricultura, a la Castanya les activitats principals són la ramaderia i l'aprofitament forestal, i al nucli del Brull es dedica sobretot a les activitats turístiques.

Un proposem un recorregut per la part nord-occidental del terme, per boscos mixtos d'alzines i pins, i apreciables torrenteres. Aquesta caminada comença a la font de Riudeboix, al quilòmetre 28,5 de la carretera BV-5301 del Brull a coll Formic. Aquí mateix hi ha un gran aparcador on podem deixar el cotxe sense problemes. És una excursió lineal i un tram circular a la part mitja, amb un total de 6.6 Km i un desnivell acumulat de 349 m. Una ruta que ens permet beure aigua de tres importants fonts dels contraforts ponentins del Matagalls, a la vegada que gaudim de vistes immillorables amb força història associada, tot en una zona en que conflueixen tres termes municipals: el Brull, Seva i Viladrau.

La font de Riudeboix (també anomenada font de l'Aulet) és acompanyada per dos bancs de pedra a banda i banda del generós broc de ferro, a sobre del qual hi ha una placa que ens explica que des de 1972 és dedicada a Artur Osona, gran divulgador del Montseny, autor del primer llibre d'itineraris excursionistes de Catalunya "Excursió a la muntanya del Montseny" publicat al 1879. Les obres d'arranjament de la font varen inaugurar-se en motiu del 23è. Aplec de Matagalls.

Al novembre de 2016 es va analitzar la química mineral de l'aigua de font de Riudeboix; els resultants van ser: pH = 7.1, conductivitat = 123 microS/cm, bicarbonats = 54.3 mg/l, clorurs = 5.7 mg/l, sulfats = 18.9 mg/l, nitrats = 0.01 mg/l, duresa = 5,5 °TH, calci = 16,8 mg/l, magnesi = 13.2 mg/l, sodi = 9.0

mg/l, potassi = 0,2 mg/l, i fluorurs = 0,18 mg/l.

Al costat de la font de Riudeboix hi ha les restes de la casa dels peons caminers que arreglaven aquesta carretera, i d'allà sorgeix un corriol que en forta ascensió ens porta a un antic caminó entre les alzines, marcat en fites de pedra, i d'aquí al paratge pedregós anomenat els Portals.

Una mica més amunt i arribem al collet de font Pomereta. Pel coll, on sovintegen les vaques pastant tranquil·lament, planeja un corriol que a esquerra porta al collet de les Garrotades i a dreta ens condueix al collet de Sant Miquel, que és per on tornarem. Des del collet cal baixar pel viarany que es mig perd pel bosc fins arribar a la pista terrera i allà mateix hi ha font Pomereta.

Al 1963 els socis de l'Agrupació Excursionista de Granollers (AEG) varen treballar de valent per convertir una zona tradicional d'aiguamolls en la bonica font Pomereta, que va ser inaugurada en motiu del 14è. Aplec de Matagalls. La font dona nom i aigua al torrent que aquí s'origina, que més a baix passa a denominar-se torrent de les Hortes de Sobrevia, descendeix la vall fins a l'alçada del Moli Espatllat, on neix el riu de Mules. La font està formalment al terme municipal del Brull, tot i que les seves aigües van a vessar a la Riera Major de Viladrau. És una bonica font amb varis brocs de ferro enclavats al gros muram rocós. Encastada a la paret de pedra hi ha una placa ceràmica dedicada per l'AEG a Francesc Cases i Amigó, amb el poema:

O. Farreres



Detall de la placa quan encara es podia llegir

*Els bons aires que respiro
Aquí dalt son catalans;
Les persones que hi albiro
En fan cara de germans.*

Malauradament avui en dia la placa està força malmesa, i costa de llegir la poesia.

Al novembre de 2016 es va analitzar la química mineral de l'aigua de font Pomereta; els resultants van ser: pH=5.7, conductivitat = 43 microS/cm, bicarbonats = 16,5 mg/l, clorurs = 2,1 mg/l, sulfats = 1,7 mg/l, nitrats = 3,7 mg/l, duresa = 1,6 °TH, calci = 4,8 mg/l, magnesi = 1,0 mg/l, sodi = 3,3 mg/l, potassi = 0,01 mg/l, i fluorurs = 0,08 mg/l.

Després de descansar als bancs de la font Pomereta cal prendre el camí de pujada fins al Collet dels Trèmols, des d'on es domina un esplèndida vista del Serrat Mitjà i de tota la vall del torrent de font Pomereta, fins al Matagalls Xic. Per aquesta pista està senyalitzat el Meridià Verd, una iniciativa per commemorar la mesura del



Font Pomereta



Un dels brocs de font Pomereta

meridià de París que va servir de base per definir la unitat del metre. El Meridià Verd va del mar del Nord fins al Masnou; és el meridià situat a $2^{\circ} 20' 14,025''$ a l'est del meridià de Greenwich. A Catalunya està senyalitzat també com a ruta temàtica RT-6, i a més de passar pel Montseny, també travessa el coll de Pal al Ripollès i el Parc de la Serralada Litoral (Maresme -Vallés Occidental). El 1718 es va fer una primera mesura entre Dunkerque i la platja d'Ocata, i entre 1792 i 1798 es van completar els càlculs, allargant les triangulacions geodèsiques fins a les illes Balears. El 10 de desembre del 1799 va quedar fixat el metre com “la deumilionèsima part de l'arc meridià terrestre comprès entre el pol nord i l'equador”.

La pista continua pujant de forma tranquil·la fins que arriba a fer un gir de 180° uns 800 m més enllà. Som front Cabana

Fontsavellar, un bon exemple de les cabanes de pastor construïdes al Montseny prop dels corrals. Cabana Fontsavellar disposa de sostre de volta de canó amb arc rebaixat, i a l'interior es conserven restes de la llar de foc i senzills estris vitals. L'exterior està mimetitzat amb el terreny,



Xafardejat a l'interior de Cabana Fontsavellar



O. Farrerons

Font Savellar


O. Farrerons

Turó de les Dalles a la primavera

doncs en gran part la cabana és coberta per terres i herbes.

Just de davant la porta baixava un corriol fins a la font que li dóna nom, però ara és impenetrable. Cal fer camí enrere i prendre la pista que baixa cap a la Socarada de Sobrevia, i a uns 300 m pujar al marge de la muntanya una miqueta, per un viaró desdibuixat fins trobar font Savellar.

Font Savellar (a vegades també escrita com a Sevallar) és un esplèndid broc de ferro en plena vegetació, sense cap pedró indicatiu ni banc, sols rodejada de falgues, freixes i alzines. Estem situats just a la confluència del termes municipals del Brull, Seva i Viladrau.

Al novembre de 2016 es va analitzar la química mineral de l'aigua de font Savellar; els resultants van ser: pH = 6,2, conductivitat = 70 microS/cm, bicarbonats = 32.3 mg/l, clorurs = 3,1 mg/l, sulfats =

O. Farrerons


Turó Pou d'en Sala mirant al Pirineu

4.2 mg/l, nitrats = 2.9 mg/l, duresa = 3,0 °TH, calci = 8,8 mg/l, magnesi = 1,9 mg/l, sodi = 6.0 mg/l, potassi = 0,8 mg/l, i fluorurs = 0,17 mg/l.



A. Corella

Vista de la Sala des del turó Pou d'en Sala

A. Corella

Mirem Sant Segimon des del Turó Terma d'en Planes

De tornada al camí, continuem per la pista fins trobar el corriol que s'endinsa al bosc a la nostra dreta i en 200 m ens porta a l'Alzina Rodona i una mica més enllà carenejant al turó de les Dalles (1.243), un

lloc que a la primavera és bellament cobert de farigola.

Estem caminant per la carena de la Muntanya de la Sala, que delimita els termes municipals de Seva (ponent) i Viladrau (llevant). Aviat arribem al famós turó del Pou d'en Sala (1.262), cim culminant d'aquesta muntanya, d'on es té una panoràmica impressionant de tota la vall de la Sala, casa natal del famós bandolero Serra-llonga. Mirant a nord, a la llunyania es veuen els Pirineus nevats. Al peu d'aquest cim hi ha el pou de gel que ha donat nom al turó, i entre els precipitats esqueis de "la Tirassa" si trobaria l'actualment perduda font del Carbó.

Girem cua i tornem fins cabana Fontsa-vellar, on cal continuar ara pel sender del Meridià Verd passant per darrera del turó de les Queredes, arribant fins al Morro de l'Alba i el turó de la Terma d'en Planes. Des d'aquí és percep una magnífica vista de Sant Segimon i Sant Miquel de Barrettons, situats a l'altre costat de la fonda vall del torrent de Rentadors. Si mirem a sud-est Matagalls té una visió preciosa des d'aquí, sobretot a les darreres hores del dia, quan el sol de ponent l'il·lumina amb una llum especial, que sols els poetes són capaços de descriure.

Continuant la pista a sud 300 m més enllà arribem al collet de Sant Miquel, d'on es deriva un corriol que baixa fins al fons de la vall del torrent de Rentadors i remunta fins al collet de les Tres Creus. Hom creu que aquest feixuc corriol va ser una de les primeres travesses per on va passar Artur Osona al Montseny (pot-



R. Pasaret

Collet de Sant Miquel

ser per això és que la font de Riudeboix està dedicada a ell?) Proper al corriol estaria la font del Penitent, actualment desconeguda.

Nosaltres no baixarem al torrent sinó que continuem per la pista uns 200 m més fins a prendre el trencall a mà dreta que ens porta una altra vegada fins al collet de font Pomereta. Ara sols toca baixar fins a la carretera, gaudint de l'alzinar ben format que travessem però amb molt de cura per la forta pendent.

Hem fet una bonica excursió per un dels principals contraforts de l'oest de Matagalls, ple d'històries, bones vistes i fonts d'aigua mineral natural de debil

mineralització, l'aigua amb millors recomanacions mèdiques. Un aigua de molt bona qualitat, com es destaca pel baix percentatge de nitrats, lleugerament càlcica i bicarbonatada, el que fa que tingui unes qualitats organolèptiques força apreciades per tothom.

Agraïments a Laboratori Prat SL de Torelló (laboratori autoritzat per la Direcció General de Salut Pública) per les anàlisis minerals de l'aigua, i a Editorial Alpina per la cessió de la seva cartografia per il·lustrar aquest article.

Oscar Farrerons

Dr. arquitecte, estudiós del Montseny